

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 5 Temmuz 2013
Nr. Ref.: RK437/13

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI56/13

Başvurucu

Jashar Avdullahi

**Kosova Yüksek Mahkemesi'nin Pkl. nr. 5/2013 sayı ve 4 Mart 2013 tarihli
kararı hakkında anayasal denetim başvurusu**

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Enver Hasani, Başkan
Ivan Čukalović, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Kadri Kryeziu, Üye
Arta Rama-Hajrizi, Üye

Başvurucu:

1. Başvurucu Gilan mukimi Jashar Avdullahi olup kendisini Anayasa Mahkemesi'nde Priştineli avukat Halim Sylejmani temsil etmiştir.

İtiraz Edilen Karar

2. Başvurucunun P. nr. 138/2011 sayı ve 24 Nisan 2012 tarihli Gilan Bölge Mahkemesi kararı ile Ap. nr. 197/2012 sayı ve 7 Kasım 2012 tarihli Kosova Yüksek Mahkemesi kararına karşı yaptığı kanun yararına bozma başvurusunu temelden yoksun olarak reddeden Pkl. nr. 5/2013 sayı ve 4 Mart 2013 tarihli Kosova Yüksek Mahkemesi kararıdır.

Başvurunun Konusu

3. Başvurunun konusu, Kosova Ceza Yasası (bundan sonra: KCY)'nın 297. madde 3. fıkrasıyla ilgili 5. fıkrası uyarınca kamu trafiğini tehlikeye atma suçundan başvurucunun suçlu bulunup 3 (üç) yıl 6 (altı) ay kesinleşmiş hapis cezasıyla mahkum edilmesine ilişkin ceza dava usulüyle ilgilidir. Söz konusu usul hakkında şu iddia ileri sürülmüştür: “...mezkur trafik kazasına karışan diğer kişiler ve onun beraberindekiler ölmüş olup kendisi yara almadan kurtulduğu olgusundan dolayı diğerleriyle eşit olmayan muamele görmüştür.”

İlgili Hukuk

4. Başvuru Anayasa'nın 113.7 ve 21.4 fıkraları, 03/L-121 sayı ve 15 Ocak 2009 tarihli Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa (bundan sonra: Yasa)'nın 20. maddesi ile 22.7 ve 22.8 fıkraları ve Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü (bundan sonra: İçtüzük)'nün 56. kuralı 2. fıkrasına dayandırılmıştır.

Başvuru Süreci

5. Başvurucu 17 Nisan 2013 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi (bundan sonra: Mahkeme)'ne başvurarak aşağıda belirtilen gerekçe ile ihtiyati tedbirin konmasını da talep etmiştir:

Başvurucu 3 yıl 6 ay hapse mahkum edildiği ve her an cezasını çekmeye çağrılabilceği dikkate alınarak söz konusu başvuruya ilişkin bir karar çıkana kadar başvurunun başarılı bir şekilde sonuçlanması halinde telafisi mümkün olmayan zararın önlenmesi amacıyla ceza infazının ertelenmesi için ihtiyati tedbir konabileceği değerlendirilmiştir.

6. Anayasa Mahkemesi, KI56/13 numaralı başvuru hakkında anayasal denetim sürecinin başladığını 20 Haziran 2013 tarihinde başvuru ve Kosova Yüksek Mahkemesi'ne bildirmiştir.
7. Üyeler Altay Suroy (başkan), Snezhana Botusharova ve Kadri Kryeziu'dan oluşan Ön İnceleme Heyeti 20 Haziran 2013 tarihinde Raportör Yargıç Üye Robert Carolan'ın raporunu inceledikten sonra tam kadroda toplanan Mahkeme Heyeti'ne başvurunun kabul edilmezliğini önermiştir.

Olguların Özeti

8. Gilan Bölge Kamu Savcılığı KCY'nin 297. madde 3. fıkrasıyla bağlantılı 5. fıkrası gereğince kamu trafiğini tehlikeye atma suçundan dolayı 8 Mayıs 2009 tarihinde Gilan mukimi başvuru Jashar Avdullahi hakkında PP. nr. 49/2009 sayılı suç duyurusunda bulunmuştur.
9. Gilan Bölge Mahkemesi'nin P.nr. 102/9 sayı ve 20 Ocak 2010 tarihli kararıyla KCY'nin 297. madde 3. fıkrasıyla bağlantılı 5. fıkrası gereğince kamu trafiğini tehlikeye atmaktan suçlu bulunarak 4 (dört) yıllık hapis cezasına mahkum edilmiştir.
10. Başvurucu, Gilan Bölge Mahkemesi'nin P. nr. 102/2009 sayı ve 20 Ocak 2010 tarihli kararına karşı Kosova Yüksek Mahkemesi'nde itiraz ederek Ap.nr. 148/2010 sayı ve 5 Mayıs 2011 tarihli kararla Bölge Mahkemesi'nin mezkur kararı kısmen reddedilerek yargılamanın tekrarı için dava dosyası Bölge Mahkemesi'ne iade edilmiştir.
11. Tekrarlanan yargılamada Yüksek Mahkeme'nin Ap.nr. 148/2010 sayı ve 5 Mayıs 2011 tarihli kararında belirtilen önerilerine tamamen uyularak 24 Şubat 2012 tarihinde Bölge Mahkemesi'nin çıkardığı P.nr. 138/2011 sayılı kararda ayrıntılı gerekçeler bildirilmiş ve başvuru Jashar Avdullahi suçlu bulunarak 3 (üç) yıl 6 (altı) ay hapis cezasına çarptırılmıştır.
12. Gilan Bölge Mahkemesi'nin P.nr. 138/2011 sayı ve 24 Şubat 2012 tarihli kararına başvuru ile Gilan Bölge Kamu Savcısı itiraz etmiş, ancak Kosova Yüksek Mahkemesi'nin Ap. nr. 197/2012 sayı ve 7 Kasım 2012 tarihli kararıyla itirazlar temelden yoksun olarak reddedilip Gilan Bölge Mahkemesi'nin P.nr. 138/2011 sayı ve 24 Şubat 2012 tarihli kararı onanmıştır.
13. Kosova Yüksek Mahkemesi'nin Ap. nr. 197/2012 sayı ve 7 Kasım 2012 tarihli kararına karşı başvuru Yüksek Mahkeme nezdinde kanun yararına bozma başvurusunda bulunmuştur.
14. Başvurucunun kanun yararına bozma başvurusu hakkında Kosova Yüksek Mahkemesi'nin çıkardığı Pkl. nr. 5/2013 sayı ve 4 Mayıs 2013 tarihli kararla kanun yararına bozma başvurusunu temelden yoksun olarak reddetmiş ve şu gerekçeyi ileri sürmüştür:

Savunma, kararın Ceza Yasası ile Ceza Yargılama Usul Yasası'nı mahkum aleyhinde ihlal ettiği yönünde itiraz etmesine rağmen esasen mahkumun hakkında hüküm giydiği fiili işlemediğini ileri sürerek tespit edilen olgusal duruma itiraz etmiştir. Savunma, 104 km/h süratle aracını sürerek kazaya sebebiyet verdiğini iddia ettiği ve artık müteveffa olan J. S.'nin fiillerinin değerlendirilmediğini, mahkumun aracını 75 km/h süratle sürdüğünü ve onun görüşüne göre kazaya sebebiyet verenin müteveffanın olduğunu ileri sürmüştür. Dahası, savunmanın iddiasına göre, karşıt deliller değerlendirilmediği ve bilirkişi M. H.'nin görüşüne hiç başvurulmadığı için Ceza Yargılama Usulü Yasası'nın 185. maddesinin ilgili hükümleri ihlal edildiği ileri sürülmüştür.

Mahkum Jashar Avdullahi'nin savunmasının iddiaları, olağanüstü kanun yolu olarak kanun yararına bozma talebiyle inceleme konusu olmayacak olan olgusal durumla ilgilidir. Çünkü olgusal durumla ilgili olarak herhangi bir durum hakkında bir kuşku yoktur. Mahkum Jashar Avdullahi diğer aracı Kara Ulaşımı Güvenliği Yasası'na aykırı şekilde geçerek J. S. ve T. S.'nin ölümü ve B.S. ile M.T.'nin yaralanmasıyla sonuçlanana kazaya sebebiyet vermiştir. Karar metni mahkum Jashar Avdullahi'nin yasal hükümleri ihlal ederek işlediği yasak fiillere ilişkin olguların betimlemesini içerir. İtiraz edilen kararların gerekçeleri esas olgulara ilişkin olgu ve hukuki gerekçeler ile delillere ilişkin gerekli hukuki değerlendirmeleri içermektedir. Mahkeme, Bilirkişi I.B. ve Mahkeme'nin ekspertiz için görevlendirdiği Mühendislik Fakültesi Bilirkişi Heyeti'nin ekspertizini değerlendirmiştir. Bilirkişi M. H.'nin ekspertizi ise mahkumun savunmasının talebi üzerine yaptırıldığı için mahkemece değerlendirmeye alınmamıştır.

Ceza Yasası ihlalleriyle ilgili olarak mahkumun savunucusu mahkumun yasak fiiller işlediğinin tespit edilmediği halde mahkemeler suçlu bulup kararlarıyla temelden yoksun bir şekilde mahkum ettiklerini ileri sürmüştür. Duruma dayanılarak olgusal durum tam ve doğru tespit edilmiştir. Bu mahkeme Ceza Yasası'nın 297. madde 3. fıkrasıyla bağlantılı 7. fıkrası gereğince kamusal trafiği tehlikeye atmaktan suçlu bulduklarında ilk derece mahkemesince KCY'nin yerinde uygulandığını değerlendirmiştir. Bunu Kosova Yüksek Mahkemesi de onamış olup iki mahkeme kararı hakkında kanun yararına bozma talebi temelden yoksundur.

Başvurucunun İddiaları

15. Başvurucu "Kosova Yüksek Mahkemesi'nin kanun yararına bozma talebine ilişkin yukarıda mezkur kararı ve diğer yargı kararlarıyla kazaya karışan diğer kazazedelerle karşılaştırıldığında adil ve tarafsız yargılanma haklarının ihlal edildiğini" ileri sürmüştür.
16. Başvurucu bu nedenle "trafik kazasına karışan diğer kişiler ve onun beraberindekiler ölmüş olup kendisi yara almadan kurtulduğu olgusundan dolayı diğerleriyle eşit olmayan muamele gördüğünü" ileri sürmüştür.
17. Başvurucu "Kosova Cumhuriyeti Anayasası'nın yasal süreçlere dahil olanların hak eşitliğini güvence altına alan hükümleri ile hakim tayin etme ve seçme hükümlerinin ihlal edildiğini" ileri sürmüştür.

Başvurunun Kabul Edilirliği

18. Başvurucu, başvurusunun temelini "Kosova Cumhuriyeti Anayasası'nın yasal süreçlere dahil olanların hak eşitliğini güvence altına alan hükümleri ile hakim tayin etme ve seçme hükümlerinin" dayanak teşkil ettiğini ileri sürmüştür.
19. Mahkeme'nin başvurucunun başvurusu hakkında bir karar çıkartmadan önce başvurucunun Anayasa'da belirtilmiş ve Yasa ile İçtüzükte ayrıntılı olarak

açıklanmış kabul edilirlilik koşullarını yerine getirip getirmediğini değerlendirmek durumundadır.

20. Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın 48. maddesi şöyledir:

İstem müracaatında bulunan kişi, isteminde hangi hak ve özgürlüğünün ihlal edildiğini tahmin ettiğini ve müracaatta bulunan kişinin itirazda bulunmak istediği kamu otoritenin somut işleminin hangisi olduğu konusunda doğru bir açıklama yapmakla görevlidir.

21. Anayasa'ya göre Mahkeme, hukuk mahkemelerinde alınan kararlar göz önünde bulundurulduğunda, dördüncü derece mahkemesi olmadığını vurgulamak ister. Hukuk mahkemelerinin rolü ve görevi usul ve maddi hukuka ilişkin kuralların yorumlanıp uygulanmasıdır (bkz. mutatis mutandis Garcia Ruiz – İspanya [GC] 30544/96 davası AİHM 1999-I tarihli kararı 28. Maddesi).

22. Mahkeme, başvurunun Anayasa ile güvence altına alınan haklarının ihlaline ilişkin iddialarını desteklemek için ilk görünüş ispatı türünden bir delil sunmadığını tespit etmiştir (bkz. mutatis mutandis, 30 Haziran 2009 tarihli kabul edilmezlik kararı ve Vanek – Slovakya Cumhuriyeti 53363/99 başvurusuna ilişkin 31 Mayıs 2005 tarihli AİHM kararı). Başvurucu, Anayasa'nın 113.7 fıkrası ve Yasa'nın 48. maddesinde öngörüldüğü şekilde başvurusunun Anayasa'nın hangi maddelerine dayandırıldığını belirtmemiştir.

23. Başvurucu "Kosova Yüksek Mahkemesi'nin kanun yararına bozma talebine ilişkin yukarıda mezkur kararı ve diğer yargı kararlarıyla kazaya karışan diğer kazazedelerle karşılaştırıldığında adil ve tarafsız yargılanma haklarının ihlal edildiğini" ileri sürmüştür.

24. Dava dosyasındaki evraktan Gilan Bölge Mahkemesi'nin P. nr. 138/2011 sayı ve 24 Şubat 2012 tarihli kararında bazı delillerin kabul edilip bazılarının reddedilmelerine ve de ağırlaştırıcı ile hafifletici koşullar dikkate alınarak başvurunun suç işlediği sonucuna hangi olgusal durumdan gelindiğine ve cezanın belirlenmesine ilişkin ayrıntılı gerekçe bildirildiği açıkça görülebilmektedir.

25. Gilan Bölge Mahkemesi'nin P.nr. 138/2011 sayı ve 24 Şubat 2012 tarihli kararı Kosova Yüksek Mahkemesi'nin Ap. nr. 197/2012 sayı ve 7 Kasım 2012 tarihli kararı ve yine Kosova Yüksek Mahkemesi'nin Pkl. nr. 5/2013 sayı ve 4 Mayıs 2013 tarihli kararıyla başvurunun tüm iddialarına açık gerekçe bildirilerek kuşkusuz bir şekilde onanmıştır.

26. Bu davada başvurucuya Gilan Bölge Mahkemesi ve Kosova Yüksek Mahkemesi nezdinde bu olay hakkında başvuruda bulunma ve adil olmadığını düşündüğü hukuk şerhine itiraz etmeye çok sayıda imkan sunulmuştur. Öyle ki yargılama usulü bir bütün olarak ele alındığında herhangi bir şekilde hakkaniyetsiz ve keyfi olduğunu tespit etmeye Mahkeme yetkili değildir (bkz. mutatis

mutandis, Shub – Litvanya davası ile ilgili AİHM'nin 17064/06 sayı ve 30 Haziran 2009 tarihli kabul edilmezlik kararı).

27. Sonuç olarak bu başvuruda kabul edilirlık koşullarının yerine getirilmediği ortaya çıkmaktadır. O, itiraz edilen kararla anayasal hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiği iddiasını delillerle desteklemeye başarılı olamamıştır.
28. Bundan, İçtüzüğün 36. kuralı 2.b bendi uyarınca başvurunun açıkça temelden yoksun olduğu ortaya çıkmaktadır. Bent şöyledir: *Mahkeme, açıkça temelden yoksun başvuruları şu kanaatlere vardığında reddeder: b) Sunulan maddi unsurların herhangi bir şekilde Anayasa ihlali iddialarını gerekçelendirmediği zaman;*

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa'nın 113. madde 7. fıkrası, Yasa'nın 48. maddesi ve İçtüzüğün 36.2(b) bendi uyarınca Anayasa Mahkemesi'nin 5 Temmuz 2013 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. Başvurunun kabul edilmez olarak reddine,
- II. İhtiyati tedbir talebinin reddine,
- III. Kararın taraflara bildirilmesine ve Yasa'nın 20.4 fıkrası uyarınca Resmi Gazete'de yayımlanmasına karar verilmiştir.
- IV. İşbu karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Robert Carolan, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza